

THAILAND

1 – 17 May 2019

Media Monitoring report # 205

မုန့်ကျိုလဲကွာဒီးပုလဲဂီတလဲထီနဲလဲထီ

Huawei ကိုယ်လုံး ဆွဲလ်ကွဲဖိလ်အဖျိးစိ ဆူခိပနံတရူးကိုဝဲလ်ခိနံသ့

Myanmar Business Today, 15 May 2019

လၢဒီပနံ ခါဆူညါတၢ်ချဲတၢ်ဖီ Seeds for the Future Program တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအဖီလၢ, Huawei ကီုပယီု
ဃုထၢဝဲ ကွဲဖိအကၤတဆံ လၢအဖျိးစိလၢခိၣ်ဖျါထၢၣ်ဒီးစးဖိကမၤတၢ်သုတၢ်ဘၣ် ဒ်သီးကလဲအိၣ်သကိး
Huawei အဝဲလၢခိၣ်သ့ၣ် လၢတရူးကီုန့ၣ်လီၤ.

ကိုဖိလာဘတ်တစ်ယူထားအီတဖှ် တ်ကဆွာအဝဲသုၣ် ဆူဒီပနံၣ်အဝဲလီၤခိၣ်သုၣ် လၢဂျၢၤ, တရူးကီၤ, ဖဲလါမုၤ ၄-၁၈ သီအဘၣ်စၢၤလီၤ. ဖဲတၢ်လဲၤအဆၢကတီၤ, တၢ်နီၤဟ့ၣ်နီၤခီလိာ်သးလၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢကအိၣ်ဝဲ, ဒီးကိုဖိတဖှ်ကအိၣ်ဒီးအခွဲးအယာ်လၢ ကမၤလိန့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဃး စဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အသိၣ်အမၤ 5G, LTE, ဒီး cloud computing တဖှ်လီၤ.

Shang Lima, လာအို၏ Huawei Myanmar ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်မှု၊ စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ "ပတ်လည်စာတမ်းအရ တစ်ကျွတ်အခွင့်အလမ်း ကဏ္ဍတစ်ခုအနေဖြင့် expert လာတက်ရောက်တက်ကြွ တက်ဆုံးကျိုး စီးပွားရေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ပတ် ICT (Information Communication Technology) လာခါဆိုသည်။"

Huawei တာ်ချဲတာ်ဖီလာခါဆူညါအဂီၢ် တာ်ရဲၣ်တာ်ကျဲၤ မ့ၢ်တာ်ရဲၣ်တာ်ကျဲၤစးထီၣ်သးအဒိၣ်ထံးတခါ လၢတာ်ဟံ လီၤဝဲလၢကသိၣ်လိန့ၣ်ယုၤကီၢ်ပူၤ ပုၤဖျိးစိလၢ ICT တာ်သ့တာ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ. တာ်ရဲၣ်တာ်ကျဲၤကဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တာ်နီၤဟ့ၣ်နီၤခီလိာ်သးလၢ တာ်သ့ၣ်ညါဒီးတာ်နၢ်ပဂီၢ်, ဒီးကမၤစၢၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တာ်သးစဲလၢ ICT သနၢ်လီၤ. ခီဖျိ တာ်ဝဲအံၤ, ကဒုးအါထီၣ် တာ်နၢ်လီၤမၤတာ်လၢ ဒံးကံးထၢၣ်တာ်မၤသနၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်အသိဒံးလၢကၠိၤပယီၤအၢၤ၊ စးထီၣ်သးဖဲ ၂၀၁၇ ဒီးတုၤလၢအခဲအံၤ ကၠိၤပယီၤကွဲၤဖိ လၢတၢ်ဆှၢလီၤဆူ Huawei ဝဲၤလီၤခိၣ်သ့ၣ် အိၣ်ထဲ ၃၀ ဂၤလီၤ. သန့ၣ်က့ၤ, လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစးထီၣ်အသး တၢ် ဆှၢလီၤကွဲၤဖိလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတမံၤပယီၤဝဲအံၤအဖီလၢ, အိၣ်လဲ ၄,၅၀၀ ဂၤလၢဖျၢၣ်ဖိမိၤကွဲၤ ၄၀၀ ဖျၢၣ် လၢဟီၣ် ခိၣ်ဒိတဘျၣ်လီၤ.

"တၢ်ဝဲအံၤကဘၣ်ဘျူးကွံဖိတဂၤစုၣ်စုၣ်, ကဟ့ၣ်ဂီၤဟ့ၣ်ဘါတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၤ လၢကီၤပယီၤဖျၢၣ်စိမိၤကွံသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ." ဒီးကံထၢၣ် စီၣ်ဝဲစိ, လၢအမၤ ပှၤပၤလီၤဆုၣ်နီၤလၢ ဖျၢၣ်စိမိၤကွံကိၣ်ဒိၣ်ကမံးတံၢ်, စံးဝဲလီၤ. "အယံဒီးပစံးဘျူးဘၣ် Huawei လၢအမၤထွဲထီၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤအယံ, ဒီးအဘျူးအိၣ်ဒိၣ်မးလၢ ပပှၤကွံဖိဒီးဖျၢၣ်စိမိၤကွံအဂီၤလီၤ. ယနုၣ်လၢ, တၢ်ဝဲအံၤတၢ်မၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤအသးဒီး ကမၤတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဒိၣ်မးလီၤ."

တကတီးယံဒီး: ခါဆူညါတါချုံတါဖိတါရဲတါကျဲ, Huawei မၤထွဲထီၣ်စှ်ကီ: Huawei Authorized Information and Network Academy (HAINA) တါရဲတါကျဲ, လၢအမ့ၢ် ကိဖိမၤလိသ့အသးတါရဲတါကျဲ,

ဒီး Huawei ICT Development Talent Scholarship တာရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအဆိၣ်ထွဲကွီုဖိမၤလိတၢ်လၢကွီုဖိလၢ အဖျိးစိဘၣ် ဃးခိၣ်ဖျါထၢၣ် ဒီးစးဖိကဟံၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ၅၀ ဂၤ အကီၤ လၢကီၤပယီၤဖျါဖျါမိၤကွီုတဖၣ်လီၤ.

<https://www.mmbiztoday.com/articles/huawei-myanmar-sends-outstanding-students-its-china-hq>

ဒီတရဲးတၢ်မၤစံာ် လၢကမၤစၢၤပုၤမၤစံာ်ဖိ ဒ်သိးကသဂၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်

Myanmar Times, 10 May 2019

ဒီတရဲးတၢ်မၤစံာ် ကမၤစၢၤဘျါဂျိတၢ်ဂ့ၢ်ကီအကလုာ်ကလုာ် လၢ ပုၤမၤစံာ်ဖိလၢအဆးတဖၣ် ဘၣ်ကွီုဆၢၣ်မံာ်ဝဲကသု လၢအပၣ် ဃုာ် စုမိၤပုၤတအိၣ်, ဒီးစးဖိကဟံၣ်တၢ်သ့ညါနီၤပၢ်တဖၣ်, အဂီၢ် အူလၢၣ်ကွီု, လၢအမၤတၢ်သ့ညါတဖၣ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဖိၣ် ဒီးတၢ် ဟ့ၣ်ထံကီတၢ်ခိၣ်, စးဝဲလီၤ.

လၢစုမိၤပုၤတအိၣ်ဒီး စးဖိကဟံၣ်တၢ်သ့ညါနီၤပၢ်တအိၣ်အမံာ် ညါ, ပုၤမၤစံာ်ဖိလၢအဆးတဖၣ် ဘၣ်ဂဲၤပျါဂဲၤဆးစုၤကီးဒီး တၢ် မုၢ်တၢ်ဘိအကီၢ်စိ, တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢတၢ်ယုၤမုၢ်လၢအဝဲသ့ညါတၢ် ဟးထီၣ်အကီၢ်, အိၣ်ဝဲအါမံၤအါကလုာ်, အဂီၢ် သ့ညါပုၤသ့ပုၤ ဘၣ် ဒီးစးဖိကဟံၣ်တၢ်မၤသနၢၣ် ပုၤပၤဆုၤတၢ်တဖၣ်, စးဝဲဖဲတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲ န့ၣ်ပျံၣ်ဒီၣ်, မုၢ်လုၢ်ဒီးအနံၤလီၤ.

"ဒ်သိးပဘျါဂျိ တၢ်ဂ့ၢ်ကီသ့တဖၣ်အံၤကန့ၢ်အကီၢ်, ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤသကိးဂုၤထီၣ် လၢပနံၤတၢ်မၤသ့တဖၣ်အကျါ, လၢ ပုၤမၤစံာ်ဖိဒီး ပဒိၣ်ကရၢအဖုဖုတဖၣ်အကျါလီၤ." အူလၢၣ်ကွီုစံး, "ပကဘၣ်စးထီၣ်မၤစုၤကီး ဒီထရဲးတၢ်မၤစံာ်လီၤ."

ကိတိာ်ခိၣ်ခဲၣ်တဂၤ သဆၢၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်ကရၢဘၣ်ထွဲတဖၣ် ဒီးတၢ် သ့ညါပုၤသ့ပုၤဘၣ်တဖၣ် လၢကကွဲးပာ်လီၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ ဒ်သိးကကွီုထွဲတၢ်လဲၤသးကဘၣ်လီၤဘၣ်စး လၢဒီထရဲးတၢ်မၤစံာ် ဒီးတၢ်မၤဂုၤထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤကမုၢ် တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူအကီၢ်န့ၣ် လီၤ.

အူယဲမုၢ်အိၣ်, လၢအမၤကီၤပယီၤတၢ်မၤဘုဟုကရၢ Myanmar Rice Federation ပုၤပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ခိၣ်ကျါ စးဝဲလၢတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤအိၣ်ပာ်လဲၤ တၢ်ကကွဲးပာ်လီၤတၢ်မၤအတကွီု လၢဒီ ထရဲးတၢ်မၤတၢ်သ့ညါပုၤအကီၢ် လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိခွဲ

ကလုာ်လၢအမၤ ဘု, ဘုခ, ကထံ, ဟီၣ်လၢသဘု, နံၣ်သိ, မုၢ်ဖိ, ပဲလါ, gram, ဒီးထီၣ်နီၤအုၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဒီထရဲးတၢ်သ့ညါပုၤ တၢ်မၤတကွီု ကပၣ်ဃုာ်စုၤကီး တၢ်ထုးထီၣ်ကျိၢ်နီၤထံလီၤ, အဝဲဒၣ်စံး. တၢ်မၤတကွီုကပၣ်ဃုာ်ဝဲ ဒီထရဲး တၢ်အိၣ်သးတၢ်ဘျါ, တၢ်ပာ်တၢ်အပုၤ, တၢ်အကီၢ်အစီအပတီၢ်, ဒီးတၢ်ထီၣ်ရူတုအကျိၤအကျဲတဖၣ်လီၤ.

"ဒီထရဲးတၢ်မၤစံာ်ဒီထရဲး တၢ်ကဘၣ်မၤဆူၣ်မၤထွဲအီၤ ဒ်သိးတၢ်ပူၤဖျိးကအိၣ်လၢ ပုၤဘျါလီၤစုအကီၢ် ဒီးပုၤမၤစံာ်ဖိတဖၣ် သုတ ဂျူတဂုၤအကီၢ်လီၤ." အူယဲမုၢ်အိၣ် စးဝဲလီၤ.

တၢ်ပာ်သ့ညါပာ်သးဝဲလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢ ဘၣ်မနုၤအဃိကီၢ်ချၢပုၤဘျါလီၤစုတဖၣ် တအိၣ်ဒီးဘျါလီၤစုလၢတၢ်သ့ညါပုၤတၢ်မၤ သနၢၣ်မုၢ်ဝဲ ဘၣ်ဃးဒီထရဲးတၢ်မၤစံာ်အကီၢ် မုၢ်လၢတၢ်ဘျါအတကွီုတၢ်ကကွဲးပာ်လီၤတအိၣ် ဒီးဒီပနံၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒီသဒါလၢ အဝဲသ့တၢ်ဘျါလီၤစုအကီၢ်အဃိလီၤ.

ကိတိာ်ခိၣ်ခဲၣ်တဂၤ အူလၢၣ်ကွီု စးဝဲလၢဒီထရဲးတၢ်မၤစံာ် ကမုၢ်စုဖိၣ်လၢအလီၤသု လၢတၢ်သ့ညါပုၤသနၢၣ်တၢ်လဲၤထီၣ် လဲၤထီၣ်အကီၢ် လၢထံကီၢ်အပူၤ, ဒီးတၢ်တၢ်မၤထွဲထီၣ်အီၤဒီးဆိ ဒီးဂုၤလၢပုၤမၤစံာ်ဖိလၢအဆးအကီၢ် ဒီးနီၤသဘျီဒီပနံၣ်တဖၣ်အကီၢ် လီၤ.

<https://www.mmtimes.com/news/contract-farming-help-farmers-deal-challenges.html>

ကော်ပယ် IT သနာ် ထူးနီကီအမဲရကပုလဘျာလီစုအသးကနီ

Business Today, 15 May 2019

ဒ်အူသုဉ်စုလူ့၊ ပုလနီတိခိကီခံဂတဂပတြီ လာတိဘျာလီစုဒီးတိပာဆာဒီပနီတိမလဝဲကျီ၊ စံးဝဲအသး၊ အမဲရကပုလဘျာလီစုလအဟဲနီကီပယ်၊ အသးကစီသုဉ်သုဉ် IT တိမလသနာ်ဖဲအံ၊ လအမုတိမလသနာ်လာ အဂုထိပ်သီထိပ်တုလံနီလီ။

ဖဲလအုဉ် ၃၀, အမဲရကပုလနီဒီးကီပုလပနီတိမလခွဲဃုဉ် ရဲဉ်ကျဲမလဝဲပနီတိမတိအိဉ်ဖိဉ်တခါ ဖဲတကုဉ်လီ။ အတိမုလီမုဒ်သး ကတုဉ်ပိဉ်သကီးတိကမလသကီးတိ လာတိကုဉ်လဲမလက၊ တိဘျာလီစု, ဒီးမုကျီဝဲကွဲတိမလသကီးတိတဖုဉ်လီ။

ဖဲတိအိဉ်ဖိဉ်အဆာကတီ, ခံဒီယံပလုဉ် တဲသကီးဝဲတိမလသကီးတိလာတိမလသနာ်အခါခါ လာကဲထိပ်သးသုတဖုဉ်လီ။ လအကျီမု ရဲဉ်နီဒီးကံသဝဲ, တိမလကဆီထံ, တိဂုတိကျီဒီးစံးဖိကဟဉ်တိသုတိဘဉ်, တိဆဲးကျီ, တိကစီသနု, ဟိဉ်ထဲလဲဒီးတမံတိဟဲး, တိစဲကျီ, လံ, တိသုဉ်တိဖျး, တိဘုဉ်တိဖိဉ် ဒီးတိမလညဉ်, တိသုဉ်ထိပ်ဘိထိပ်, စုတးတိမလ, သီလုဉ်, တိတုခိဉ်ဖဲ, ဝဲစိတိဆာ, ဒီးတိဆာထိပ်ဆာလီတိဖိတိလဲတဖုဉ်လီ။

သနုက, တိမလသနာ်လာအထူးနီလီအီ ပုလဘျာလီစုအသး အိဉ်ဝဲတခါလီ။ ဖဲလဲဉ်တခါလဲဉ်? တချးလာတိအိဉ်ဖိဉ်စးထိပ်ဒီးအသး အမဲရကပုလနီတဖုဉ် သံကွဲဟဲစာလဲ ကော်ပယ်တိဘျာလီစုဒီးတိပာဆာဒီပနီတိမလဝဲကျီ ဘဉ်ဃး IT တိမလသနာ် လာကီအပူလနီလီ။

"အဝဲသုဉ်မလဲ IT လာတိမလသနာ်ကီးခါဒီး, စးထိပ်လာတိမလကဆီထံ တုလု တိဂုတိကျီဒီးစံးဖိကဟဉ်တိသုတိဘဉ် ဒီးတိကစီသနုလီ," အူသုဉ်စုလူ့ ရဲဉ်ပုးဝဲလီ။ "ဖဲနကွဲကီအမဲရကပုလနီတိမလသနာ်စးကရအခါ, နကထံဉ်ဘဉ်လာအဝဲသုဉ်ပုဉ်တိဂု လာတိမလသနာ်အခါခါလီ။ ယအိဉ်ဒီးဆိမိဉ်ဘဉ်သးလာ အဝဲသုဉ်အသးကစီ IT တိမလသနာ်လီ။

အူကီၤဝဲထီ, လအမု တိဘျာလီစုဒီးတိပာဆာဒီပနီတိမလဝဲကျီ ပုလနီတိစံးဝဲယ "လာထံကီအပတိတခါပု, ကီပဒိဉ်ကျးစးမလထွဲထိပ် လီမုအူကျီ တိကုဉ်လဲမလက လအတုထိပ်ထိပ်ဘး, ဒီးကီခိဉ်ခံဂတဂ မုပုတိခိဉ်ရိဉ်မဲလာတိမလကျီအပူလနီလီ။ အါနုအနု, ဝဲစိတိဆာဒီးတိဒုဉ်စာအယံတိဆဲးကျီကိတိစုကီး မလသကီးတိဒီးကလံးဒိဉ်ရံယါ ကီ ဒ်သးကသုဉ်ထိပ်တိဟဲဉ်တိဂုတိကျီ data ဝဲလီလီ။ ပကွဲဟဲလီစုကီး တိသိဉ်တိသိဘဉ်ဃး တိသုခိဉ်ဖျီထာဉ်အုထနးလီ။ ပဒီးနုစုကီး တိသုထိပ်ဘဉ်ဃး တိဆီလီဟဲလီနးဝဲတိမလနုတိ network facility service လီ။

အခဲအံ ကီချာဒီပနီလာအဘျာလီစုလာ IT သနာ်လာကီပူ အိဉ်ဝဲ ၂၆ ခါ, ဒီးစုအလုအပူဒဲလုဟဲဉ်ဖိဉ်အိဉ်ဝဲ ၈ ဘုလကီဒီလုလီ။ တိဘျာလီစုအိဉ်ထိပ်လာတိမလသနာ်ဝဲအံအူညါ ကမလုထိပ်တိခိဉ်ထိပ်ထီထိပ် ဒီးကဒုးအိဉ်ထိပ်တိဖဲတိမလ, ဒီးတကတီယံ ကဒုးအိဉ်ထိပ်ဒီးမလဝဲထိပ် တိမလနုတိလာအသီ လာပုလုတိဖိဒီးပုလုစုတိဖိအဂီလီ။

<https://www.mmbiztoday.com/articles/myanmar-s-it-sector-likely-attract-us-investors-attention>

ကော်ပယ်ကကွဲကဒါကု တိဟဲဘုအပူအစုကတဂါ လာတနီဒီးတနီအဂီ

Myanmar Business Today, 7 May 2019

ကော်ပယ်အထံဖိကီဖိလာအခါ ဒီးသနုထိပ်သးလာတိသုဉ်တိဖျး လာကလုအိဉ်အသးသမူအဂီ, အယံသတးဒီး ကီပဒိဉ်အိဉ်ဒီးတိရဲဉ်တိကျဲလာ ကကွဲဟဲလီကု ဘုအပူလာအစုကတဂါ လာကီးနီဒီး ဒ်အမုကျဲတဘိလာကဒိကဒါ ပုမလံဉ်

ဖိလျာဒီးပုလူသွေတိ၊ အဂ္ဂိ အူလုဂ်ကီၣ်, လၢအမၤသုၣ်ပျး, ဘုၣ်ဖိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ထံ ကိတိာ်ခိၣ်ခံၣ်တၢ်ဂၤတၢ်, စံးဝဲဖျါၣ်ဒိၣ်လၢနီၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်လီၤဘုအပူၤအစ့ၤကတၢၢ် အခီပညီမၤ တၢ်ဖိတၢ်လံၤတခါခါ အလုၣ်ပူၤ လၢသံးစးဟံၣ်လီၤဝဲလၢတၢ်ဆါအီၤသ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤ ဒ်သိးတၢ်ကမၤထွဲတုၤလီၤတီၤလီၤအဂ္ဂိ, ကဘၣ်မၤတၢ်အပူၤလၢ ပုၤဆါတၢ်ဖိဆါကဲ ဒီးပုၤပူၤတၢ်ဖိပူၤကဲ equilibrium price အပူၤဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤအါတက့ၢ်မၤ အစ့ၤကတၢၢ်တၢ်မၤအဘူးအလဲ, လၢအမၤတၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်ဝဲလၢတၢ်မၤအဂ္ဂိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အလုၣ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ် ညီၣ်တၢ်သုၣ်အီၤစၢ်ကိး

လၢတၢ်သုၣ်တၢ်ပျးတၢ်မၤသနၢ် ဒ်သိးတၢ်ကကျဲးစးဒီးသဒါ ပုၤမၤစံးဖိအဂ္ဂိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤ မ့တမၤလၢ ပုၤဆါတၢ်ဖိဆါကဲ ဒီးပုၤပူၤတၢ်ဖိပူၤကဲအပူၤအစ့ၤအိၣ်ဘၣ်ဒီး, မ့တခါဝဲလၢ equilibrium အပူၤဖိလၢဘၣ် ဒီးတၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤ အခီပညီတခါဘၣ်လီၤ. ကိတိာ်ခိၣ်ခံၣ်တၢ်ဂၤတၢ်, ဂၤစံးဝဲလၢ ကိတိာ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ကိပယီၤဘုဟုတၢ်မၤကရၢ ဒ်သိးကဟံၣ်လီၤတၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ် ခီဖျိဒုးအိၣ်ထီၣ် ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ကမံးတံာ် လၢဖျါအပူၤအဂ္ဂိန့ၣ်လီၤ.

"ကမံးတံာ်ကကျဲးစးအဂ္ဂိကတၢၢ် လၢကမၤဂၢၢ်ဘုအပူၤထီၣ်ပုၤလီၤ ဒ်သိးကမၤဂုၤထီၣ်ပုၤမၤစံးဖိ တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူအဂ္ဂိလီၤ. ပအံၣ်ဒီးမၤစၢၤ တၢ်သုၣ်ဘုတၢ်မၤ ဒ်သိးကမၤပနံာ်တၢ်မၤလၢ န့ၣ်ကျိၣ်န့ၣ်အဂ္ဂိ, ဒ်န့ၣ်အသိး ပကကျဲးစးဘၣ်ဘၣ်မၤဘၣ်ကုၤတၢ်လၢအလိၣ် ဒ်သိးပုၤသုၣ်ဘုတဖၣ်ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အထိးနီၤ, ဒီးကတြီၤဘုအပူၤသုတထီၣ်ဒိၣ်တဂ့ၤ ဒ်သိးကဒီးသဒါပုၤသုၣ်တၢ်ဖိအဂ္ဂိလီၤ." အဝဲဒၣ်စံး.

ဖဲလၢမးရှး ၈ သီ, ၂၀၁၈, ကိပယီၤဘုဟုကရၢ ဟံၣ်လီၤဘုအပူၤအစ့ၤကတၢၢ်အဆိကတၢၢ်တဘျီဖဲ အဒါတကထံ ၅၀၀,၀၀၀ ကွး (၁ ဒါ အိၣ်ဝဲ ၄၆ ဟီ) ဒီးကအိၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်တုၤလၢ တၢ်ဟံၣ်လီၤကဒီးအစ့ၤကတၢၢ်ဘုအပူၤအသိတဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါတံာ်လၢ တၢ်ကဟံၣ်လီၤအစ့ၤကတၢၢ်ဘုအပူၤ မၤဒ်သိးကဒီးသဒါပုၤမၤစံးဖိ သုတရှုလၢဘုအပူၤဘၣ် ဖဲတၢ်ကူးတၢ်အကတီၢ်တဂ့ၤ, လၢအမၤတၢ်အကတီၢ်ဖဲ ဘုအပူၤလီၤမၤလၢဘုအိၣ်အါဝဲအသိလီၤ.

<https://www.mmbiztoday.com/articles/myanmar-revise-price-floor-rice-yearly-basis>

ကိပဒိၣ်စးထီၣ်မၤ နီၤကစၢ်အဂ္ဂိအကျိၤလၢဒံးကွဲးတၢ်ကျဲး လၢနီၤကစၢ်တၢ်အုၣ်သးခး ID Cards အဂ္ဂိ

Myanmar Times, 9 May 2019

ပုၤမၤတၢ်ဖိ, တၢ်န့ၣ်လီၤဟးထီၣ်ထံလီၤကိပူၤ ဒီးပုၤနီၣ်ဂီၤစရိဝဲၤကျိၤ ဒုးကဲထီၣ်လံထံဖိကိပီ ၁.၃ ကက္ကိၤဂၤ နီၤကစၢ်အဂ္ဂိအကျိၤလၢဒံးကွဲးတၢ်ကျဲး အိၣ်မၤကိပဒိၣ်တၢ်မၤကျဲးလၢ ကလူၤထီၣ်ခါဆါကတီၢ်အသိး, အဂ္ဂိ ပုၤမၤတၢ်ဖိကိတိာ်ခိၣ် အူသုစ့ၤ, စံးဝဲလီၤ.

အူသုစ့ၤစံးဝဲ, ကိပဒိၣ်တယံာ်ဘၣ် ကသုဒံးကွဲးတၢ်ကျဲးလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂ္ဂိ ကဆိတလဲနီၤကစၢ်တၢ်အုၣ်သးခးလၢစးခိဆူ နီၤကစၢ်တၢ်အုၣ်သးခးလၢ smart cards န့ၣ်လီၤ.

"တုၤလၢတနံၤအံၤ ပဒီးန့ၢ်လံနီၤကစၢ်အဂ္ဂိအဂ္ဂိ ဒီးနီၤ ကစၢ်အဂ္ဂိအကျိၤလၢ ထံဖိကိပီ ၁.၃ ကက္ကိၤဂၤအဂ္ဂိလံ န့ၣ်လီၤ." အဝဲဒၣ်စံးဘၣ်သဲးဘျီဒိၣ် ဖဲမၤပျဲၤအနံၤလီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် တၢ်ထၢဖိၣ်မၤန့ၢ်လၢ ကိပယီၤလံာ် ခိကိာ်အဝဲဒါး, ဝဲဒါးလၢအထူးထီၣ် ကိချၢပုၤမၤတၢ်ဖိ လံာ်အုၣ်သးဒီးနီၤကစၢ်လံာ်အုၣ်သး လၢတၢ်ထူးထီၣ်န့ၢ် လၢသုးလီၤပုၤမၤတၢ်ဖိအဂ္ဂိ လၢကိာ်ကျိၣ်တၢ်လီၤ.

အသုစွ.၁စံးဝဲ တ်မကုတၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ခံးကွဲးတၢ်ကျဲ မှ်ဒဲးကွဲးတၢ်ပဒိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီး တၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤထံဖိ ကီၢ်ဖိလံာ်အုၣ်သးခး အကျိတခါလီၤ.

တုၤမၤတၢ်ထၢဖျိၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤဝဲဒီး တၢ်ကဟံးသဒ္ဒါအီၤလၢ ဒါထၤဘုးစံး database အပူၤ, ဒီးပဒိၣ်ကထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ခံးကွဲးတၢ် နီၣ်ကစၢ်တၢ်အုၣ်သးခးန့ၣ်လီၤ.

"တၢ်ပာ်လီၤလံာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကမၤထွဲဒီကလုာ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤသၢ် ဒီးထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ smart cards ဖဲတၢ်ဆိတလဲ လံာ်ကုလၢ်ကုဆူ ခံးကွဲးတၢ်ကျဲဝဲအခါလီၤ." အဝဲဒၣ်စံး.

ဖဲအပူၤကွံာ်တဘျုးန့ၣ်အခါ ကီၢ်ပဒိၣ်ကျဲးစးဒုးအိၣ်ထီၣ် လီမုၢ်အူကျဲ ပဒိၣ်တၢ်မၤအကျိၤအကွာ် ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤတံာ်တၢ်အသး မၤလၢ ကျိၣ်စုဒီးပုၤသုပုၤဘၣ်ဂီၤဘါ တအိၣ်အသိလီၤ.

အသုစွ.၁စံးဝဲ, တယံာ်ဘၣ်အဝဲဒၣ်အဝဲဒါဒီး ကဆုၢ်ထီၣ်တၢ်ဃုထီၣ်ဆူဘျီၣ်ဒိၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ခံးကွဲးတၢ်နီၣ်ကစၢ် တၢ်အုၣ်သးခးန့ၣ်လီၤ. အခဲအံၤ ထံဖိကီၢ်ဖိနီၣ်ကစၢ်အဂီၢ်အကျိၤတဖၣ် တၢ်ပာ်အီၤလၢလံာ်တြီၢ်ဃာ်အပူၤ လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ် လၢကဟါမၤဒီးကဟးဂီၤ, အသိသတးဒီး ခံးကွဲးတၢ်ကျဲတၢ်မၤအကျိၤအကွာ် မၤတၢ်အရဲဒိၣ်ဆိလၢ ပဒိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိတိာ်ခိၣ်စံး, အဝဲဒၣ်ကဃုထီၣ်စုဘးကွဲး ဆူဘျီၣ်ဒိၣ် လၢတၢ်ကဆိတလဲတၢ်မၤ ဆူခံးကွဲးတၢ်ကျဲ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတခါစုာ်စုာ် အဂီၢ်လီၤ.

<https://www.mmmtimes.com/news/govt-begins-digitising-personal-information-id-cards.html>

ပဒိၣ်အသးဆူၣ်လၢ ကတုထီၣ်ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤကဘီယူၤသန့ လၢပကိ

Myanmar Times, 15 May 2019

ကီၢ်ပဒိၣ်မၤလိာ်ဒီးလၢ ကတုထီၣ်ဟံးသၤတံာ် ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤကဘီယူၤသန့ လၢပကိ, အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢ ပုၤယပုၤဖိ, အဂီၢ် အူဝဲခိၣ်, လၢအမၤဝဲစိာ်တိဆုၢ် ဒီးတၢ်လဲၤတၢ်ကုၤကိတိာ် ထီၣ်ဘီန့ၣ်ရဲၣ်, စံးဝဲလီၤ.

"မၤလၢဟံးသၤတံာ်ကဘီယူၤသန့ မၤတၢ်လၢအလိာ်အသိ ဒီး, ပကျဲးစးတၢ်တၢ်ဆူၣ်မးလၢ ပကစးထီၣ်တၢ်တုထီၣ်ဘျီထီၣ် လီၤ. ပဃုတၢ်မၤစၢၤလၢကီၢ်ယပုၤအိၣ် ဒ်သီးပကရဲၣ်ကျဲတုထီၣ်ကဘီယူၤစံးအကျဲအဂီၢ်လီၤ," အူဝဲခိၣ် စံးဝဲ, ဖဲတၢ်ထံၣ် လိာ်ဒီးတၢ်ကစီၣ်သန့အဆၢကတီၢ်, ရှုပုးဝဲ ဘၣ်ဃးပဒိၣ်အတၢ် မၤလၢ ဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်မူဒါ လၢသၢန့ၣ်တန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ, ဖဲလါ မုၤ ၁၃ သီလီၤ.

ထဲဒၣ်တၢ်ပတံထီၣ်လၢ တၢ်ကတုထီၣ်ကဘီယူၤသန့ လၢအလုၢ်ပုၤအိၣ် ၁.၅ ဘုလယၢ်အမဲရကၤဒီလၢ, တၢ်စးထီၣ်ကွဲမုာ်အီၤ ဖဲ ၂၀၁၂ လီၤ. တၢ်တိာ်ကျဲအံၤ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆူ ဒီပန့ၣ်ဟံးဖျိၣ်အသးလၢအပုၤဃုာ် ကီၢ်ယပုၤ JGC Corporation, Singapore-listed Yongnam Holdings ဒီး Singapore's Changi Airports International ဒီပန့ၣ်သ့တဖၣ်လီၤ.

ဖဲမဟံးတန့ၣ်, Yongnam ဘီးဘၣ်သ့ညါဝဲလၢ တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤအတကွီၢ် လၢတၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျိၤလၢ ကမုၢ်ကလံၤကျိၤတၢ် လဲၤတၢ်ကုၤဝဲကျိၤ ဒီးဒီပန့ၣ်ဟံးဖျိၣ်သးတဖၣ် အဘၢၣ်စၢၤ ဖဲ ၂၀၁၄, လၢကဟံးလီၤတၢ်အကုၢ်အဂီၢ်, ကတုထီၣ်, ဒီးကပၢဆုၢ် ရဲၣ်ကျဲၤ သၤသၤတံာ်ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤကဘီယူၤသန့, လၢပဒိၣ်ဒီးနီၣ်သဘျုးတၢ်မၤသကိးတၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဖီခိၣ် public-private partnership (PPP), အခါတလၢကွံာ်လံာ်န့ၣ် လီၤ. ဒီထရဲးတဘၣ်တၢ် မၤသီထီၣ်အီၤလၢဘၣ်.

ထဲဒၣ်လၢအပူၤကွံာ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆူ ကလံၤထံးခိၣ်ရံၤသီဒီပန့ၣ်ဟံးဖျိၣ်သး, ဟးဂီၤကွံာ်စုာ်ကိးလီၤ.

ပဒိုဏ်းဝဲလၢ ဟံးသၢဝတံာ်ကဘီယူသန့ ကမၤစၢၤ ဝဲတက့ၢ်ထံဂုၤကီၢ်ဂၤကဘီယူသန့ လၢအအိၣ်ဟံးခဲအံၤ, ဒ်သိးကတူၢ် လိာ်တမ့ၤလၢအအါတလၢကွံာ် လၢခါဆူညါန့ၣ်လီၤ.

"ကီၢ်ပယီၤ ထံဂုၤကီၢ်ဂၤကဘီယူသန့အိၣ်ထံသၢခါ လၢအမ့ၢ် ဝဲတက့ၢ်, မါတလု ဒီးန့ၣ်ပွဲၣ်ဒီၣ် ဒီးပုၤလဲၤတၢ်ဖိတဖၣ်အါထီၣ် ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၁၆ ပုၤလဲၤတၢ်ဖိအိၣ်ထံ ၉.၂၆ ကကွၢ်သန့က့, ဖဲ ၂၀၁၈ ပုၤလဲၤတၢ်ဖိအါထီၣ် ၁၀ ကကွၢ်လီၤ." အူဝဲ ခဲဏ်းဝဲလီၤ.

တကတီၢ်ဃီ, ထံဒၢၣ်လၢတၢ်ကတုထီၣ် ဟံးဟီ, မိၣ်လဲၤမ့ၢ် ဒီးကိးသီကဘီယူသန့ ဘၣ်တၢ်ကွဲမ့ၢ် လၢပဒိုဏ်းဒီးနီၣ်သဘျုးခိပနံၣ်တၢ် မၤသကိးတၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဖီလၢလီၤ. ဘၣ်ဃးခိထရဲး တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတၢ်ဘျုးတဖၣ် အခဲအံၤဘၣ်တၢ်တဲသကိးဘၣ်ဟီ လီၤ, အူဝဲခဲဏ်းဝဲလီၤ.

ထံဒၢၣ်လၢတၢ်ကတုထီၣ် မူၤစၢၤကဘီယူသန့ ဘၣ်တၢ်ကွဲမ့ၢ် ဒီးတၢ်ဃုထၢခိပနံၣ်ဃုဖျၢၣ်လံန့ၣ်လီၤ.

<https://www.mmtimes.com/news/govt-still-keen-build-international-airport-bago.html>

မိၣ်ကီၢ်စံၣ် ဟံးလီၤစံၣ်စု ၄၅,၀၀၀ ကကွၢ်ကွး လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလၢတၢ်စူၤခါကတီၢ်အဂီၢ်

Mon News Agency, 15 May 2019

တၢ်ဟံးလီၤစံၣ်စု ၄၅,၀၀၀ ကကွၢ်ကွး လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလၢတၢ်စူၤခါကတီၢ်အဂီၢ်, အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်စုတၢ် (မိၣ်ကီၢ်စံၣ်အဒု), စံးဝဲလီၤ.

တၢ်ဟံးလီၤစုသု လၢတၢ်ကသ့ၣ်ဘုလၢတၢ်စူၤခါအဂီၢ် စး ထီၣ်လါမ့ၢ် ၆ သီတုၤလၢလါအီၢ်ကူးတၢ်, ၂၀၁၉ လီၤ. ပုၤ မၤစံးဖိကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤစုတၢ် တၢ်မၤအိၣ်စံးလီၤတၢ်ပျဲအ လံာ် Form 7 ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်စုဒုးလီၤအဂီၢ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အဝဲ သ့ၣ်လိးကုၤစုမ့ၢ်ဝဲဒီး တၢ်ကကုၤဟ့ၣ်ကုၤအဝဲသ့ၣ် Form လီၤ.

"မ့ၢ်လၢပဝဲ, ကီၢ်ပယီၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်စု တၢ်ထီၣ်စုတၢ်, ဟ့ၣ်လီၤစုဒုးလီၤအဃီ, မ့ၢ်တၢ်ညီတၢ်ဘျုးလၢ အဝဲသ့ၣ် (ပုၤမၤ စံးဖိ) အဂီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တလိာ်ဃုစုဒုး

လီၤလၢအဂၤဘၣ်," အူကီၢ်စူၤလဲၣ်, လၢအမ့ၢ်ပုၤမၤအၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ် လၢကီၢ်ပယီၤတၢ် သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်စုတၢ် (မိၣ်ကီၢ်စံၣ်အဒု), စံးဝဲလီၤ.

ကီၢ်ပယီၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်စုတၢ် ဟ့ၣ်လီၤစုဒုးလီၤတုၤလၢ တၢ်စူၤခါဘုစံးလီၤတအုၣ် ၁၅၀,၀၀၀ ကွး, ဒီး လၢစံးလီၤလၢတၢ်ထူၣ်တၢ်ဖိလၢအဂၤအဂီၢ် တအုၣ် ၁၀၀,၀၀၀ ကွးလီၤ. ပုၤမၤစံးဖိတဂၤ ဟံးန့ၣ်လီၤစုန့ၣ် တုၤလၢစံးလီၤ ၁၀ အုၣ်အဂီၢ်လီၤ. စုဒုးလီၤအအုၣ်မ့ၢ် စု ၁၀၀ ကွးအဂီၢ် ၆၇ ဘၣ်လီၤ. ပုၤမၤစံးဖိကုၤဟ့ၣ်ကဒါကုၤစုဒုးလီၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်ကူးအတၢ် ထူၣ်တၢ်ဘိဝံၤအလီၤခဲလီၤ.

သန့က့, ပုၤမၤစံးဖိတနီၤစံးဝဲလၢ စုဒုးလီၤလၢစံးလီၤတအုၣ် ၁၅၀,၀၀၀ ကွး, တမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်လီၤဘၣ်.

"စံးလီၤလၢမိၣ်လဲၤမ့ၢ်ကီၢ်ဆၣ် ဒီးစံးလီၤလၢဟီၤကီၢ်ဆၣ် လီၤဆီလိာ်အသးလီၤ. မ့ၢ်လၢမိၣ်လဲၤမ့ၢ်ဟီၤကီၢ်ဆၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်လူၢ်တၢ်တြီၤ အါအဃီ, တၢ်ဝဲအံၤကလိာ်ဘၣ် တၢ်လၢကုၤလၢကုၤစုၤအါလီၤ. တၢ်မ့ၢ်ဟံးလီၤန့ၣ် တအုၣ် ၁၀၀ ကွးအဂီၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ် သၢကလီၤဒီး ကမ့ၢ် ဖဲအဘၣ်လီၤ," အဂီၢ် အူ ယၤကုၤ, လၢအစံးလီၤအိၣ် ၁၆ အုၣ်တဂၤ, စံးဝဲလီၤ.

မိဂ်ကီစဉ်အပူၤ, စံာ်လီၤလၢတၢ်စူၤခါဘုအာ်ကီၤ အိၣ်ဝဲ ၇၀,၀၀၀ အုၣ်ခါန့ၣ်ယၢ်ယၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တနံၣ်အံၤ, စုဘးကွဲးလၢတၢ်ဟံာ်လီၤန့ၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးစုဒုးလီၤအာ်ကီၤ လၢဝဲထံစံာ်လီၤ ၄၀,၀၀၀ အုၣ်ခါန့ၣ်ယၢ်ယၢ်လီၤ. မဟံာ်တနံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤစုဒုး လီၤ ၄၂,၀၀၀ ကကွၢ်ကွဲးယၢ်ယၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်စူၤခါဘုအာ်ကီၤ, အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်စုတး (မိဂ်ကီစဉ်အဒု) စံးဝဲလီၤ.

<http://monnews.org/2019/05/15/mon-state-allocates-45000-million-kyat-for-agriculture-in-the-monsoon-season/>

ဟံၣ်ခိၣ်ကပံာ် ဒီးတၢ်စူၤလီၤခိၣ်ခိၣ်

ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်လၢ ကဘျါၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ခိၣ်တၢ်ဂီၢ်ကီၢ် လၢပုၤမၤတၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ်အာ်ကီၢ်

Myanmar Business Today, 15 May 2019

ဒ် ၂၀၁၂ စံာ်လီၤသဲးအတၢ်ဟံာ်လီၤအသိး, မတမုၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအာ်ကီၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဟံာ်လီၤလၢတၢ်မုၢ်လၢအာ်ကီၢ်, ဘၣ်တၢ်တြီအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မုၢ်တမၤထွဲဒ်သဲးဟံာ်လီၤဝဲအသိးဘၣ်ဒီး, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမၤဒီးတၢ်အိၣ်လီၤအိၣ်ကမုၢ်ဝဲ, တၢ်ဘၣ်လီၤယီၤပုၤခံၣ်, တၢ်အိၣ်လီၤ ၃၀၀,၀၀၀-၅၀၀,၀၀၀ ကွဲး, တၢ်နီၤဟးထီၣ်လၢတၢ်လီၤအပူၤ, မတမုၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ကွံာ်တၢ်ဖီၣ်တၢ်လဲၤလၢအိၣ်လၢတၢ်လီၤအပူၤသ့ဝဲလီၤ. မုၢ်လၢတၢ်ဝဲအံၤအသိး, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂီၢ်ကီၢ်လၢ ပုၤလၢသးအိၣ်မၤတၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ် မတမုၢ်တၢ်ဘျၢ်ညၣ်, ဒီးပုၤလၢအလိၣ်ဘၣ်ဟံၣ်ခိၣ်ခိၣ်လီၤကျဲၤလၢအလိၣ်ပုၤအိၣ် လၢကမၤတၢ်မၤဒ်န့ၣ်အသိးတဖၣ်အာ်ကီၢ်လီၤ.

တၢ်စးထီၣ်စုးကါ သဲးဘၣ်သးတၢ်ဒီးသဒ္ဒါပုၤမၤစံာ်ဖိခွဲးယာ် ဒီးတၢ်မၤဝဲထီၣ်မုၢ်ကျဲၤဝဲကွံာ်အတၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အာ်ကီၢ် ၂၀၁၃ ဒ်သိးတၢ်ကထုးထီၣ်ကွံာ်တၢ်ဂီၢ်ကီၢ် လၢသဲးလၢအပူၤကွံာ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဒိ, တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကမံးတံာ်တခါ လၢကမံးတံာ်ဖိတဖၣ်ကမုၢ် တမုၢ်ထဲလၢဟံာ်လီၤပဒိၣ်ဘၣ်, မုၢ်တမုၢ်တၢ်မၤန့ၣ်စုၢ်ကီၢ်ခါစးလၢပုၤမၤစံာ်ဖိကရၢတဖၣ်, ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကမၤစၢၤ မၤဆူၣ်မၤထွဲသဲးအဒုတြီလၢ ဘၣ်သးတၢ်ဒီးသဒ္ဒါအဂီၢ်တဖၣ်, ဒ်သဲးအမံၤစံးဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. သန့ကု, တမုၢ်တၢ်ဘျၢ်ကျဲၤကျဲၤလၢအာ်ပုၤ လၢတၢ်ဂီၢ်ကီၢ်အာ်ကီၢ်ဘၣ်.

မုၢ်လၢအဒီးန့ၣ်တၢ်ယုထီၣ်တလီၤလီၤ လၢတၢ်ကဘျါၣ်တၢ်ဂီၢ်ကီၢ်ခဲလၢ ကမုၢ်တၢ်ကရၢကရီ ဒ်အမုၢ်ကီၢ်ပယီၤတၢ်မၤညၣ်ကရၢ, လၢအနံၣ်တဖၣ်လံအသိးသးဒီး, ပဒိၣ်အခဲအံၤကျဲးစးယုကျဲ ဒ်သိးကဘျါၣ်တၢ်ဂီၢ်ကီၢ်တဖၣ်လီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. မုၢ်လၢတၢ်ဆူၣ်ထီၣ်လံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလူ ဘျီၣ်ဒိၣ်ကမံးတံာ်အိၣ်လံအသိးဒီး, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး, တၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ထံကီၢ်တံာ် မုၢ်လၢဝဲလၢတယံာ်ဘၣ် တၢ်ဆီတလဲကဟံဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး, တၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ထံကီၢ်တံာ် ထီၣ်ဘီၣ်နီၣ်, ဒီးကံထၢၣ်ခ့ၣ်စီၤ, စံးဝဲ, "တၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ် မုၢ်တၢ်မၤသန့ၣ်လၢအရဲဒိၣ်တခါလီၤ. ကဲတၢ်ဘျၢ်ဖးဒိၣ်တခါလၢ တၢ်မၤလီၤစ့ၤတၢ်ဖီၣ်တၢ်ယာ် လၢပထံလီၤကီၢ်ပုၤလီၤ. အသိးသးဒီး, ကီၢ်တံာ်ခိၣ်ဘၣ်သး တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး, တၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ထံကီၢ်တံာ်, ကျဲးစးဝဲအဂ့ၤကတၢ် လၢကဘျါၣ်တၢ်ဂီၢ်ကီၢ် လၢတၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ်တၢ်မၤသန့ၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံာ်ဝဲလီၤ."

ပုၤလၢအမၤတၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ် မုၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ဟံာ်လီၤ လၢတၢ်မုၢ်လၢလၢအာ်ကီၢ်တခါခါ လၢတမုၢ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဘၣ်ဒီး, အဝဲသ့ၣ်ကဘျၢ်ပတံထီၣ်ကဒီးလၢကမၤန့ၣ်တၢ်ပျဲလီၤ. သန့ကု, ကီၢ်ပယီၤတၢ်ဘျၢ်တၢ်ဖီၣ်ကရၢ စံးဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ကယုထီၣ်လၢပဒိၣ်ဒ်သိးကမၤညီထီၣ်, မၤဘၣ်လိာ်, ဒီးမၤချ့ထီၣ်တၢ်ပတံထီၣ်/တၢ်အာ်လီၤတူၢ်လိာ် တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ခိၣ်ခိၣ်တၢ်ပျဲအကျဲန့ၣ်လီၤ.

ကျလအာဂတဘိ လာကိတိကွံဆိကမိနိဝမ္မာ တကပျတဘုညည ခိဗျပုတဘုညညဖိဟုနိဝစုအိနိလိနုလီၤ. ကိပဒိအ တာရိတကကျအိနိဝစုကိးလာ ကစူးကိ တသုအိနိဟိနိခိလ်စံ နိသိးတဘျာလီၤစုကမုာ်ဝ လာတဘုတဖိသနာအ ပူနုလီၤ. ကိပဒိကကွံကျဝ တဂုကိလအဘုထွဟိနိခိတဂုခဲလာ, နိအမုတသုအိနိဟိနိခိလာတမုလိလအ ဂအာဂိ, မတမု တသုအိနိဟိနိခိလာတတသုတပျးတလအပူ, ခိဗျကကွံးဟလီၤဖိလ်စံလအရှုဒီး လီၤတလီၤဆဲး နုလီၤ.

ဒီသီးကမၤကဲထီၣ်တၢ်မုၢ်လၢ်ကွၢ်စိဝဲန့ၣ်အဂီၢ်, ပဒိၣ်ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် မၤလိတၢ်သူအိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိလဲၣ်စံၣ် လၢထံဘူးကီၢ်ဘူးတဖၣ်စူးကါဝဲ, ဒီအမၤကီၢ်ကွီၣ်တၢ်, ကီၢ်ဘၣ်ယၢ်န့ၣ်, ဒီးတရူးကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

<https://www.mmbiztoday.com/articles/myanmar-government-plans-address-land-use-issues-livestock-breeders>

သစ်ဒီးတပ်ပတ်ပြုး

တၢ်ပၤဆှၢ်ဒိပ်န့ၣ်တၢ်ဘျၢ၊ တၢ်ပၤလီၤကဝံၤခဲမဟံတန့ၣ်, ကိတိၢ်ခိၣ်စံး

Myanmar Times, 16 May 2019

ကော်ပယီဒ်မိုလ်ဝဲလၢ ကစဲကျဲးတၢ်ပၤဆၢခီပနံၣ်တၢ်ဘျၢ, အဂီၢ် အူအိၣ်နီၣ်အူ, လၢအမၤတၢ်ဘျၢလီၤစု ဒီးထံၣ်တၢ်ကၤမၤနီၣ်လဲၤ
ကူၣ်အတၢ်ရဲလိာ်ကိတိာ် ထီၣ်နီၣ်ရဲၣ်, စံးဝဲလီၤ.

တၢ်ပာ်ဖျါလၢတၢ်ကွဲးလီၤသီ ဘၣ်ဃးတၢ်ပၤဆွၢနီုပနံၣ်တၢ်ဘျုး၊ လၢဘၣ်တၢ်ကတိၣ်ကတိၤဒၣ်လၢ တၢ်ဘျုးလီၤစ့ဒီးတၢ်ပၤဆွၢနီုပ
နံၣ်ဝဲၤကျိၣ် Directorate of Investment and Company Administration (DICA), ကီၢ်ပယီၤကျိၣ်စ့ၣ်ဝီဒီးတၢ်လဲၤစ့ဒီးမၤရှုၣ်
Securities and Exchange Commission of Myanmar (SECM), ဒီးမၤကျိၣ်ဝဲၤကွၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ် ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီ
ကရၢ Organisation for Economic Co-operative and Development (OECD), တၢ်မၤလၢဝဲၤလၢကဝဲၤ ဝဲဖဲတနံၣ်အံၤလီၤ.

တၢ်နၢ်ပၢ်အတၢ်အၢ်လီၤ MOU လၢတၢ်ကကွဲးဟံလီၤ တၢ်ပၤ
ဆှၢခိပနံၣ်တၢ်ဘျၢလၢတၢ်သ့ၣ်ညါဟံပနီၣ်အကျဲ, တၢ်ဆဲးစုမၤ
ကျၢ် ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ်မဟံတနံၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢ ကမၤ
ဝဲၤထီၣ် တၢ်ပၤဆှၢခိပနံၣ်တၢ်ဘျၢအပတီၢ် လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ,
လၢတၢ်မၤလိာ်ဝဲကဆိၣ်ထွဲတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဆူညါ လၢထံ
ကီၢ်အစုမၤပၤအဖါန့ၣ်လီၤ.

"ပကလိာ်ဘာ် တၢ်မၤတက့ၢ်လၢအၢဂီၤဆူၣ် ဒ်သးတၢ်ပၤဆှၢဒိပ်
နံၣ်တၢ်ဘျၢပတီၤ အသဟီၣ်ကအိၣ်ဂ့ၤလၢကီၤပယီၤဒိပ်နံၣ်ဖိ
ခိၣ်အဂီၤလီၤ. တၢ်ပၤဆှၢဒိပ်နံၣ်တၢ်ဘျၢ လၢအလီၤပလိာ်ဒီးဂီၢ်

ပယီအတ်အိတ်သးအဲအံၤ တၢ်မၤလၢဝဲလၢကအိတ်ကတီၤအသးဖဲ ၂၀.၂၀ အတီၢ်ပူၤလီၤ," ဣအိတ်န့ၣ်အူ, စံးဝဲလီၤ.

အဝဲဒုသဆင့်ထိပ် ခီပန့်လ်အိဉ်လ်ပဒိဉ်စရီအပူ၇, ပဒိဉ်အခီပန့်မုဉ်ဂု၇, နီသဘျူအခီပန့်မုဉ်ဂု၇, ခိသိးကကတီ၇ယာ်အဝဲ
သုဉ်အခီပန့် လ်ပမဆုခီပန့်တၢ်ဘျုးပတီၢ်လ်အယာ်အဂီၢ်, ဆူညါလ်လ်ကဟဲအတီၢ်ပူ၇န့၇လီ၇.

ပာဆျာနီပနံတံဘျာလအဆူဝ် လာထံလီၤကီၤပူၤဒီပနံအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်အဂ္ၢ်ဒိၣ်လၢ တၢ်ကထုးန့ၢ်ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ဘျာလီၤစုလီၤ လီၤအဂီၢ်လီၤ. အဒိ, လၢကီၤလၢသူကီၢ် ဒီးကီၢ်တၢ်တၢ်, ပုၤလၢအမၤဆူဝ်တၢ်မၤထွဲတၢ်ဘျာတဖၣ် ဆီၣ်ထွဲတၢ်ပာဆျာနီပနံတံဘျာလအဆူဝ် ဖဲအပုၤကံၢ်စ့ၤနံအတီၢ်ပုၤ ဒ်သိးကမၤဆူဝ်ထီၣ် ပုၤဘျာလီၤစုတၢ်န့ၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

အခဲအံ့၇, လာကီပယီ၇အပူ၇ တၢ်ပာဆၢခီပနံၣ်တၢ်ဆီလီ၇ပာ်လီ၇တဖၣ် အဂီၢ်ဘါစါခဲး, အိၣ်ဒီးကမံးတံာ်ဘီးလၢ တဖံးတၢ်မၤတၢ် ဘၣ်, တၢ်ပာဆၢဖီၣ်ဃးတၢ်မၤကျဲတဖၣ် တလၢကံာ်ခါဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်ထံၣ်သ့က့ၢ်ဖျါတၢ်မၤလၢခံၣ်ယီၢ်ပၤ တအိၣ်ဂ့ၤဘၣ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ်, တၢ်မၤစၢၤဟံလၢကျဲဘဉ်ဖၢန့ၣ်လီၤ. အဒိ, ကီၢ်ပယီၤပုၤန့ၣ်တၢ်ကရၢ Myanmar Institute of Directors, ဟံလီၤဝဲတၢ်လိာ်ပတီၢ် လၢတၢ်ပၤဆှၢခီပန့ၣ်တၢ်မၤကျဲအဂီၢ် လၢကီၢ်ပယီၤခီၣ်ပန့ၣ်အကျါ, ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်တံာ်ဟံလၢကဆိၣ်ထွဲ ခီပန့ၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်ကမံးတံာ်ဘီး လၢကစိာ်ကမီထီၣ် တၢ်ထံၣ်သ့က့ၢ်ဖျါအပတီၢ် လၢတၢ်မၤကျဲပုၤအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်သးဂ့ၤထီၣ် ကယီၤဘၣ်ကယီၤလီၤ. လၢ ၂၀၁၉ ပွၤသ့ၣ်စၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤ လၢတၢ်ထုးထီၣ်ဖဲအပူၤကွၢ်တလိအတီၢ်ပူၤ, ကီၢ်ပယီၤဝဲၤလီၤဘၣ်သး တၢ်မၤပနံၣ်တၢ်မၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးမူဒါ Myanmar Centre of Responsible Business ဟံၣ်ဖျါဝဲၤလၢ ကီၢ်ပယီၤခီၣ်ပနံၣ်တၢ်နီၤ နၢ်ပၢ်ဝဲၤဂ့ၤလၢ ခီၣ်ပနံၣ်မၤမၤထွဲတၢ်ပၢၤဆၢခီၣ်ပနံၣ်တၢ်ဘျၢလၢအဂ့ၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်သ့ကွၢ်ဖျါလၢခံၣ်ယီၤ ပၤန့ၣ်ဒီး, တၢ်ဝဲန့ၣ်ကမၤဂ့ၤထီၣ် အဝဲသ့ၣ်ပနံၣ်တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

လၢအဂၤတပၤ, ခီၣ်ပနံၣ်လၢတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သး ၂၄၈ ဖျါအကျိ, ၄၄ မျးကယၤ, တအိၣ်ဒီးခီၣ်ပနံၣ်ပှၢ်ယံၤ သန့ ဒီးစဲကျဲးတၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျိၤထဲတစဲး ဘၣ်သးတၢ်ပၢၤဆၢခီၣ်ပနံၣ်အဂ့ၤ ဒီးအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂ့ၤအကျိၤတဖၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖျါဃုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢပှၢ်ယံၤသန့အပူၤ ဘၣ်သးခီၣ်ပနံၣ်အဂ့ၤအကျိၤ, ခီၣ်ပနံၣ်တၢ်ပၢၤတၢ်ပြဲး, တၢ် ပၢၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မၤကျဲၤ လၢအတူၢ်ယံၤတူၢ်ထၢ, ဒီးဟံၣ်ဖျါဝဲၤကီၢ်ပယီၤခီၣ်ပနံၣ်လၢအိၣ် ၂၄၈ ဖျါအဂ့ၤအကျိၤ, လၢအပၣ်ဃုာ် ခီၣ်ပနံၣ်လၢအခံၤဆဲးလီၤအသးလၢစတီးအဖျါ ခွဲဖျါ, ပဒိၣ်ခီၣ်ပနံၣ် ၅၅ ဖျါ, နီၤသဘျၢပၤခီၣ်ပနံၣ် ၁၆၀ ဖျါ, ဒီးထံၣ်ကီၢ်ပၤမၤကျိၤဝဲၤ ကွၢ်ခီၣ်ပနံၣ်လၢအရဲၣ်ကတၢ်လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ ၂၈ ဖျါလီၤ.

<https://www.mmmtimes.com/news/corporate-governance-code-be-ready-next-year-minister.html>

တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီးတၢ်ဃုလိာ်ဖိလိာ်က့ၤ

ကီၢ်ပယီၤသး ဒီးကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢခိၣ်နၢ် ထံၣ်လိာ်အသးလၢကျဲသဘျၢ လၢဝဲၤတကူၣ်

The Irrawaddy, 15 May 2019

ကံၣ်မဲ, ကီၢ်ကွီၣ်တၢ် - ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢခိၣ်နၢ် ထံၣ်လိာ်အသးဒီးကီၢ်ပယီၤသးခိၣ်ကျိၢ် လၢဝဲၤတကူၣ်ဖဲလိမ့ၤ ၁၁ သီ, လၢကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢခိၣ်နၢ်လၢအိၣ်တဂၤ စံးဝဲလၢအမၤတၢ်ထံၣ်လိာ်တဲသကိးတၢ် လၢကျဲလၢအသဘျၢ ဒီးမၤနီၣ်တဂၤ ဒီးတဂၤအဖီခိၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဝဲ လၢတၢ်ကစးထီၣ်ကဒါက့ၤ ညီၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး လၢခံၣ်ဖုအဘၣ် စၢန့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်စီၤကွဲၤထူဝဲ, လၢအမၤကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ ပှၤပၤလီၤဆၣ်နီၣ်ခံၣ်တဂၤ, စံးဝဲလၢ တၢ်ထံၣ်လိာ်သးလၢကျဲသဘျၢ လၢ ကရၢခိၣ် သးခိၣ်ကျိၢ်စီၤမူၤတူၤစ့ၤ ဒီးသးခိၣ်ကျိၢ်မုၢ်အိၣ်လဲၣ်အဘၣ်စၢၤ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ကီၢ်ပယီၤသးခိၣ်ကျိၢ်အတၢ်ကွဲမုၢ် အဖီခိၣ်လီၤ.

တုၤလၢမဟီတနံၣ်လိမ့ၤ, ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ ဒီးကီၢ်ပယီၤ သးခိၣ်ကျိၢ် ကျဲးစးထံၣ်လိာ်သးလၢတၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်အကျဲ ဒ်အ ဆၢကတီၢ်အသးလီၤ. လၢအပူၤကွၢ်ပဒိၣ်အဖီလၢ, တၢ်ထံၣ်လိာ်တဲ သကိးတၢ်တၢ်မၤအီၤ တလိမ့တမၤ ခံၣ်လိတဘျီ, စးထီၣ်လၢလိခိၣ်စ့ ဘၣ် ၂၀၁၄ လံၤလဲၤလီၤ. မ့တမၤလၢ တၢ်ထံၣ်လိာ် လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ် အချၢဖဲလိအိးထီၣ်ဘၣ်, ဖဲကီၢ်ပယီၤသးမၤခိၣ်ကျိၢ် ထံၣ်လိာ်အသးဒီး ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢခိၣ်နၢ် ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲ ပၢၤဆၢ တၢ်ကရၢဖိ ဖဲန့ၣ်ပွဲၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်ထံၣ်လိာ်သး တၢ်ဆိကတီၢ်ဟံၣ်န့ၣ်လဲၤလၢအလိတဖၣ်လီၤ.

"အခဲအံၤ ပကျဲးစးထံၣ်လိာ်တဲသကိးတၢ်လၢညီၣ်န့ၣ်အကျဲ လၢ ပဝဲအဘၣ်စၢၤ (ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ ဒီးသးမၤခိၣ်ကျိၢ်), မၤလၢပတထံၣ်လိာ်သးဒ်န့ၣ် အိၣ်လဲၤလၢယီၤလိ, ဃုလိ, နွံလိ လဲၤအသးလီၤ." ပဒိၣ်စီၤကွဲၤထူဝဲ စံးဘၣ်အုယၣ်ဝဲတၢ်က စီၣ်ဖဲ မၤပျဲၤအနံၣ်လီၤ.

အဝဲဒၣ်စံးဝဲလၢ, တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်လၢကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ ဒီးကီၢ်ပယီၤသးမၤအဘၣ်စၢၤ လၢတၢ်အိၣ်သးဒီးတခါဖီခိၣ်ဂ့ၤ ဝဲ, မၤဒၣ်လိာ်လၢတၢ်အသးန့ၣ်တနီၤ လိာ်တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ မၤကလုာ်ဒုၣ်ဖီၣ်စုကဝဲၤကရၢ လၢအဆဲးကီၢ်ဒီတဘျီတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအတၢ်အာၣ်လီၤ ထဲတဖုဒီးလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးလီၤလီၤ ဒီးကီၢ်ပယီၤသးမၤခိၣ်ကျိၢ်လီၤ. တၢ်တမၤတၢ်ထံၣ်လိာ်တဲသကိးတၢ် စးထီၣ်လၢကညီဒီကလုာ်စၢ ဖိၣ်ကရၢ ဒီးကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သးမၤ ခးလိာ်အသးလၢမၤတြီၤကီၢ်ရၢၣ်, ကညီကီၢ်စဲၣ်, ဖဲလိမးရး ၂၀၁၈, ဘၣ်သးတၢ်ဘျီထီၣ်က့ၤကျဲ

မုလီလံလံလံဟိကဝီအပူတဂ်၊ ဒီးကညိဒီကလုာ်စာဖှိကရ၊ အတိဆာတံလံဖဲလိအီးထိဘာ် လံကဆိကတိယာ် အတိနာ်လီပာ်ယုာ် လံတိမုာ်တိခုာ်တိမကူအပူ လံတိသ့ညါပာ်ပနီကူ ဝံအလီခံလံလံလံလီ.

ဖိတ်ထံ၌လိာ်အိၵ်သကိးလၢခံကတၢၢ်အဆၢကတီၢ်, ပဒိၵ်ကွၢ်ထူဝ် ဖံးဝဲလၢကညိဒိကလုာ်စၢဖှိၵ်ကရၢ ထံၵ်ထွဲဒီးကရၢဆဲး NCA တၢ်အၢၵ်လီၤအဂၤတဖၣ် လၢတၢ်မုာ်တၢ်ခုၵ်တၢ်မၤကျဲ ကတၢ်ထီအသးလံန့ၣ်လီၤ.

အဝဲဒုဗ်စံးဝဲလၢ၊ "ပတဲသကိးဘဉ်ဃး တၢ်ကဘဉ်မၤထွဲထီၣ် ထံၣ်ရှၢ်ကီၤသးတၢ်တဲသကိး လၢအဆဲးမၤအသးအဂ့ၢ်၊ ဒီးတၢ်ကဘဉ် မၤဆူၣ်ထီၣ် တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. သုးမုၢ်ခိၣ်ကျါ ထံၣ်ထွဲတမံၤဃီလၢ ထံၣ်ရှၢ်ကီၤသးတၢ်တဲသကိး ကဘဉ်လဲၤအသးဆူ ညါန့ၣ်လီၤ."

ကော်ပယီသုံးမရှိခိုကျ၊ ဆိုလီထုလီအသးလ၊ ကမၤန့ၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်လၢထံၣ်ကီၢ်အပူၤ ၆ ၂၀၂၀, လၢအခီပညိၣ်မ့ၢ်ကမၤကတၢၢ်ကွံာ်စုကဝဲၤတၢ်ထီၣ်ခါ, တကတီၢ်ဃီအခါဖဲကဆဲးတဲသကိး ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်ဂ့ၢ်ဒီး ကလုာ်ခူၣ်ဖီၣ်စုကဝဲၤကရၢ, လၢအဟံးဃာ်ဒံးအဝဲသ့ၣ်စုကဝဲၤန့ၣ်လီၤ.

ပဒိုက်ကွဲလှူဝံ့ခံးဝဲလၢ၊ အဝဲဒုန်နာ်လၢကီၢ်အသးမုၢ် ကဆဲးဟံးဃာ်ဒံးအတၢ်ဆၢထၢ်လၢအမုၢ် ကဆဲးပိာ်ဒံး NCA အကျဲ, လၢ တၢ်ကမၤန့ၢ် ဒံၣ်မိာ်ကရၢၣ်စံၣ်ဖဲဒရံၣ်ထံကီၢ်အဂီၢ်လီၤ.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/military-knu-leaders-hold-informal-talks-yangon.html>

ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရ၊ စံးဘဉ်ကလုာ်ဇွာ်ဖိုင်စုကဝဲကရ၊လ၊ တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်တၢ်မၤကျဲတကဲထီၣ်ဘဉ်

The Irrawaddy, 16 May 2019

ကံၚ်မဲ, ကီၤကွၢ်တၢ်တၢ် - တၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်တၢ်မၤကျဲ လၢ NLD ပဒိၣ်တီၢ်ခိၣ်ရံၣ်မဲအဖီလၢ တကျါအသးလံ, အဂီၢ် သးခိၣ်ကျါစီၤမူၤ တူစုဖိ လၢအမုၢ်ကညီကလုာ်စၢဖျိကရၢကရၢ ခိၣ်, လၢအဆးထံကီၤဒီဘၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအတၢ်အၢၣ်လီၤ Nationwide Ceasefire Agreement (NCA) ဒီးမၤကရၢလၢအလံၤလၢညါ လၢတၢ်မၤထွဲထီၣ် NCA တၢ် အၢၣ်လီၤ, ဒီးထံၣ်စိပာ် တၢ်ကသုၣ် ထီၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ် ဖဲဒ် ရံၣ်ထံကီၤကီၤစၢဖျိန့ၣ်လီၤ.

အဝဲစံးဝဲတၢ်ကတိၤအံၤဖဲ ယၢ်သီတၢ်ပူၤကလုာ်ဒှ်ဖီၣ်စုကဝဲၤ ကရၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖးဒိၣ်, လၢတၢ်မၤအံၤဖဲဝဲကံၣ်မဲ, ကလံၤစံး ကီၢ်ကီၣ်တၣ်, ဒီးစံးဒဲလၢ ကလုာ်ဒှ်ဖီၣ်စုကဝဲၤကရၢခိၣ်နီၤအါ ဒၣ်တက့ၢ် ထံၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်အသိးလီၤ. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖးဒိၣ်အံၤဘၣ်ဖဲ ကီၢ်ပဒိၣ်ကျဲးစးမၤန့ၢ်ဆီၣ်ထွဲ ကလုာ်ဒှ်ဖီၣ်စုကဝဲၤကရၢလၢအ ဂၤတဖၣ်, လီၤဆီဒၣ်တၢ်ကရူၢ်လၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢက လံၤစံးတဖၣ်, လၢကဆဲး NCA တၢ်အၢၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

စးထိပ်လါလါမုၤ ၁၄-၁၈, ခၢ်စးဘူးလါအကယၤ လါကလုာ်ခူၣ်ဖီၣ်စုကဝဲၤ ဆဲး NCA တၢ်အၢၣ်လီၤအဖုတဆဲအကျါ, အိၣ်ဖီၣ်ရီၣ်ဖီၣ်ဒိသးကဃုသကးကျဲ လါကမၤနၤၤကွံာ် တၢ်အိၣ်ကတၢ်ထီအသး လါတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. ခၢ်စးလါကရၢတဆဲး NCA တၢ်အၢၣ်လီၤခံဖု, ကရဲန့ၣ်ဒိကလုာ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီပုၣ်တံၣ် ဒီးကခွဲၣ်တၢ်သဘျူကရၢ, လဲၤထီၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်အိၣ်ဖီၣ်, ဒိပုၤထီၣ်ဒိကန့ၣ်တၢ်အသးလီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခူၣ်တၢ်မၤကျဲၤပၤဆှၢတၢ်ကရၢ Peace Process Steering Team (PPST) အတၢ်သ့ၣ်လီၤ ဆီလီၤသးအကၢၢ်အဂီၤ စ့ၢ်ကိးလီၤ. တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခူၣ်တၢ်မၤကျဲၤ ပၤဆှၢတၢ်ကရၢ ဘၣ်တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအီၤလၢ သးခိၣ်ကျိၣ်မူၤတူစ့ဖိ ခိပၤပၤလီၤဆုၣ်နီၤ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်က့ၤယီၤဒိၣ်ကီၢ်စဲၣ်ကီၣ်ကးကရၢ အိၣ်, ခိပၤပၤလီၤဆုၣ်နီၤခံၣ်တၢ်ဂၤ, ဒီးဘၣ်တၢ်ဗူးအိၣ် ထီၣ်အီၤဖဲလၢမးရး ၂၀၁၆ ခ်သးကနၢ်လီၤတဲသကိးထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်ဂၤဒီး ကီၢ်ပဒိၣ်အဂီၤလီၤ.

သုးခိၣ်ကျၢ်မူတူၤစ့ဖိ စံၣ်လီၤလၢ PPST အခိၣ်ဖဲလိမးၣ်း၊ ဒီးလၢအလီၢ်ကရၢဟံၣ်ထီၣ် RCSS ပှၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤ သုးခိၣ်ကျၢ်ယံၤ စး၊ နီၣ်အခိၣ်ပၤတြီၤအသိးလီၤ.

RCSS ပှဟ်လီၤဆုၣ်နီၤစံးဝဲလၢ၊ တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤတခါလၢ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တအိၣ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤအကျဲမ့ၢ်၊ မ့ၢ်ဒုၣ်လၢတၢ်မၤလဲၤ ၂၁ ယၤဖှိၣ်ပုၤလီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်လၢ NLD ပအိၣ်အဖီလၢသၢၤဃီၤသနၢ်က့ၢ်၊ ပှၤစံးကတိၤသကိးတၢ်လၢကိးကပၤဒီး ဟံးဃာ်ဒုၣ်အဝဲသ့ၣ်ဖီလံၣ်ဒီး တအိၣ်ဒီးအၢၣ်လီၤထွဲတၢ်ဘၣ်လီၤ.

"ကိုယ်ပိုင်အသုံးပြုမှုအသုံးပြုမှုများ လာအတိအကျထုတ်ဖော် တတ်တတ်ထူးထူးသုံးသးလာကီစာဖွင့်ဘဉ်၊ အတိအကျသုံးမိတ်တမံ ဟိစိကီးလာ သုံးမိတ်ကဘဉ်အိတ်ထဲတဖုဇီ ဒီးအတိအကျသုံးသးဘဉ်သး တိမိတ်တိမိတ်တိမိတ်အကျ၊ ယုဒဒီးတိဒီးသဒါ ၂၀၀၈ ဂ်ဒိတ်ထံတိဘျာသဲစးစိကီးလီလီ. အယိဒီး တိမိတ်လီလာတိကသုတ်ထိတ်ဖဲဒရ်ကီစာဖွင့် အိတ်ယံးမးလီလီ." သုံးမိတ်ကျိ ယိစးစံးဝဲလာအတိကတိအိတ်ထိတ်အမူး ဖဲမိတ်ယုတ်အနံးလီလီ.

စးထိတ်လာ ၂၁ ယာဖွင့်ပုလိတ်တိမိတ်တိမိတ်အိတ်ဖးဒိတ် ဖဲလိမုး ၂၀၁၇ လံးလံး, တိမိတ်တိမိတ်တိမိတ်လဲလဲကျ ကတိထိတ်အသး မိတ်လာကီအသုံးမိတ်ဒီး ကလုတ်ဒုတ်ဖိတ်စုကဝဲကရုတဖု တအာ်လီလီထွတ်လိတ်သးအသးပိတ်လီလီ. ကီအသုံးမိတ်အိတ်ဒီးဘဉ်သးလာ ကလုတ်ဒုတ်ဖိတ်စုကဝဲကရု ကအာ်လီလီလာသုတ်ထိတ်ဖးအသးလာကီစာဖွင့်, ဒီးထဲလာအဝဲသုတ်မိတ်အာ်လီလီဒီး, အဝဲသုတ်စံး, တိ ကစံးကတိ နီကစိတ်တိမိတ်ညိတ်ပာလီလီသး ဒီးတိကကွဲးပာလီလီကီစံး ဂ်ဒိတ်ထံတိဘျာသဲစးတဖု ကသုလီလီ.

နဲဟိတ်စု, လာအမိတ် မိတ်ကီစံးသိတ်တိတ်အိတ်ခံးကတိကတိ, စံးဝဲလာ ကရုတဖုစုတ်စုတ်အတိအကျတိ ဘဉ်သးတိကအာ်လီလီ ထွတ်ကီအသုံးမိတ်အတိအကျ လာတိသုတ်ထိတ်ဖးအသး ကီဒိတ်ထိတ်ခိတ်တိတ်ဂ်လာ ၁၉၄၇ ပုလိတ်တိအာ်လီလီ ပျဲကလုတ်ဒုတ်ကီစံး တနီအခွဲးအယာ်လာ ကထူးဖးအသးအသးပိတ်လီလီ.

ကလုတ်ဒုတ်ဖိတ်စုကဝဲကရုတဖုစံးဝဲ, တိမိတ်ထွတ်ထိတ် NCA တိအာ်လီလီ, လာကမိတ်တိမိတ်ထွတ်ကီသးတိတ်သကီးမိတ်ဂု, မု တမိတ်လာတိကကွဲးကယာ် တိပတုတ်တိခးတိမိတ်သးပိတ်မိတ်ဂု, တလဲအသးဘျာဘျာဆိုဆိုဘ.

ကညိဒိကလုတ်စာဖွင့်ကရု နီရဲဒိတ်ကျိ ပဒိတ်စီတိတိဒိတ်မူ, စံးဝဲလာတိမိတ်ထွတ်ထိတ် NCA တိအာ်လီလီအသးဒိတ်နံးခါလက် ဆဲး ကဲဒီးဒုတ်တိတ်ဂ်ကီ, ဒီးလာတိအာ်လီလီတနီ တိတစးထိတ်မိတ်ထွတ်ဒီးအီဘဉ်ဒုတ်လဲလီလီ.

အဒိ, အဝဲဒုတ်စံး, သုံးမိတ်လာအဟံးမူဒါလာသုတ်ခံးကပလက် တစးထိတ်ထိတ်လိတ်တိတ်သကီးဒီးတိ လာတိကသုတ်ထိတ်တိပတုတ်တိ ခးလာအဂ်အကျအဂီ, မိတ်ဒုတ်လိတ်အဝဲသုတ်ကဘဉ်ထိတ်လိတ်အသး လာတဆဲးလွှာသိတ်အတိပူဖဲတိဆဲး NCA တိအာ်လီလီ ဖဲ လါအီးထိတ်ဘဉ် ၁၅ သီ, ၂၀၁၅ ဝံးအလီခံ, ဒိတ်အာ်လီလီစံးဝဲလာ အသးဒိတ် ၃ အပူအသီးလီလီ. အဝဲဒုတ်စံးဝဲလာ အဝဲသုတ်ပိတ် ထွတ်ထိတ်တိမိတ်လာတိစံးတိကဘဉ်မိတ် လာတိအာ်လီလီအသးဒိတ် ၆ အပူ, တသုတ်စိကီးဘဉ်. တိမိတ်သုတ်တဖုအံးပုတ်ယုတ် တိ သုတ်ထိတ်တိနာ် ဒီးတိဒုတ်အိတ်ထိတ်တိတလိတ်တိမိတ်တိရဲတိကျဲသုတ်တဖုလီလီ.

<https://www.irrawaddy.com/opinion/analysis/peace-process-founder-knu-chief-tells-eaos.html>

The content of the UNHCR Thailand Media Monitoring Reports does not reflect the official view or opinion of the UNHCR.

Links: Thailand-Myanmar Cross Border Web Portal: www.commonservice.info

Facebook: www.facebook.com/commonservice
www.facebook.com/commonserviceburmese
www.facebook.com/commonservicekaren

Regional funding and funding for Thailand was also received through private donations from Italy, Japan, the Republic of Korea, Spain, Sweden, Thailand, and the United States of America.

